

Veileder til forskrift om plantehelse § 5 vedlegg 4B nr. 11

Slik oppfyller dere kravene til produksjon og omsetning av planter og formeringsmateriale av vertplanter til minérfluer (*Liriomyza huidobrensis* og *Liriomyza trifolii*)

I noen kulturer er risikoen for introduksjon og spredning av karanteneskadegjørere vurdert som spesielt stor. For disse kulturene er det i [forskrift om plantehelse § 5 vedlegg 4B](#) listet en rekke særskilte krav, som dere i tillegg til de generelle kravene i forskriften, må oppfylle før dere kan omsette varene.

Dette er en regelverksveileder som gir en nærmere beskrivelse av de særskilte krav som gjelder for planter og formeringsmateriale (unntatt frø) av følgende grønnsak- og prydplanter:

<i>Apium graveolens</i> L. (hageselleri)	<i>Gerbera</i> Cass. (gerbera)
<i>Argyranthemum</i> spp. (krage)	<i>Gypsophila</i> L.u (brudeslør)
<i>Aster</i> spp. (asters)	<i>Lactuca</i> spp. (salat)
<i>Brassica</i> spp. (kål)	<i>Leucanthemum</i> L. (krage)
<i>Capsicum annuum</i> L. (paprika)	<i>Lupinus</i> L. (lupin)
<i>Cucumis</i> spp.	<i>Solanum lycopersicum</i> L. (tomat)
<i>Dendranthema</i> (DC.) Des Moul. (krysantemum)	<i>Solanum melongena</i> L. (eggfrukt)
<i>Dianthus</i> L. (nellik) m/hybrider	<i>Spinacia</i> L. (spinat)
<i>Exacum</i> spp. (exacum)	<i>Tanacetum</i> L. (krage, reinfann)
	<i>Verbena</i> L. (verbena)

Denne veilederen må leses sammen med:

- [Forskrift om plantehelse § 5 vedlegg 4B nr. 11](#).
Her finner dere de særskilte kravene for produksjon og omsetning av ovennevnte planteslag.
- *Veileder til forskrift om plantehelse § 5 vedlegg 4B – Generelle krav*.
Denne veilederen gjelder for **alle** virksomheter som produserer og omsetter kulturer som er nevnt i vedlegg 4B.
- *Veileder til forskrift om plantehelse § 5 vedlegg 4B nr. 7, 8 og 11*.
Slik oppfyller dere kravene til produksjon og omsetning av planter og formeringsmateriale av *Dendranthema* (krysantemum).
- *Veileder til forskrift om plantehelse § 5 vedlegg 4B nr. 7, 9 og 11*.
Slik oppfyller dere kravene til produksjon og omsetning av planter og formeringsmateriale av *Dianthus* (nellik).

Dersom dere omsetter plantemateriale som har vært dyrket i eller direkte på frilandsjord må dere også lese

- *Veileder til forskrift om plantehelse § 5 vedlegg 4B nr. 13*.

På temasiden «[Veiledere for særskilte krav til plantehelse ved produksjon og omsetning av planter](#)» finner dere en oversikt over alle regelverksveiledere som gjelder for de kulturer som er omfattet av § 5 vedlegg 4B i forskrift om plantehelse.

Hvem gjelder denne veilederen for?

Veilederen gjelder for virksomheter som produserer og omsetter planter og formeringsmateriale av de ovennevnte planteslag. Merk også at minérfluer er svært polyfage og har i tillegg til planteslagene nevnt i denne veilederen, mange flere vertplanter i belgvekst-, korsblomst-, kurvplante- og søtvierfamilien.

Hva har dere ansvar for?

Hvis deres virksomhet produserer og omsetter plantemateriale som omfattes av denne veilederen, har dere ansvar for å kontrollere og hindre spredning av følgende planteskadegjørere:

- [Liriomyza huidobrensis](#) (Blanchard) (søramerikansk minérflue)
- [Liriomyza trifolii](#) (Burgess) (floridaminérflue)

Dere finner faktainformasjon om skadegjørerne ved å følge lenkene over. For annet relevant stoff, se [Vanlig planteproduksjon](#) på Mattilsynets nettsider.

Dere må kunne framlegge dokumentasjon på at kravene i forskriften er oppfylt før plantematerialet omsettes.

Slik kan dere oppfylle og dokumentere kravene

Krav knyttet til søramerikansk minérflue og floridaminérflue

Her nevner forskrift om plantehelse to alternativer:

1. Plantematerialet kommer fra et område som Mattilsynet har anerkjent å være fritt for disse to skadegjørerne.
2. Kontroll av at produksjonsstedet er fritt for disse to skadegjørerne.

Alternativ 1: Plantematerialet kommer fra et område som er kjent å være fritt for disse to skadegjørerne

Det finnes per 1. mars 2016 ingen områder i Norge som Mattilsynet definerer å være frie for *Liriomyza huidobrensis* og *Liriomyza trifolii*. Å oppfylle dette kravet er derfor ikke et alternativ i Norge. Dette betyr at produksjonsstedet under alle omstendigheter må være kontrollert for disse planteskadegjørerne, som beskrevet i alternativ 2, før dere omsetter plantematerialet.

Alt om bestemmelsene finner dere i forskrift om plantehelse § 5 vedlegg 4B nr. 11 a).

Alternativ 2: Kontroll av produksjonsstedet

Dere skal kontrollere visuelt at det ikke er symptomer på disse skadegjørerne på produksjonsstedet. Kontrollen skal foretas minimum 1 gang i måneden de siste 3 månedene før omsetning. Kravet gjelder for hele produksjonsstedet, og alle aktuelle vertplanter må kontrolleres ved systematisk gjennomgang av alle veksthus og eventuelle frilandsarealer.

Limfeller kan være et nyttig hjelpemiddel for å fange og oppdage voksne individer av minérfluer. Sikker diagnose til art krever diagnostisering ved laboratorium.

Dokumentasjon: Når dere har gjennomført kontrollene, kan dere dokumentere dette med logg e.l. som viser:

- hvilken skadegjører og krav det gjelder, og hva som er observert
- kontrolldato og -sted
- parti/hold med dato for kontroll og dato for omsetning, for helårsproduksjon kan det være tilstrekkelig med at kontrollen noteres hver måned
- hvem som har utført kontrollen

Alt om bestemmelsene finner dere i forskrift om plantehelse § 5 vedlegg 4B nr. 11 b).